

Solsort tegnet af Sikker Hansen i Hans Hvass: *Byens Dyreliv*, 1940.

solsort drage · sin lyse trille gennem gryets rå, · dugkolde sitren *Poul Sørensen* (31), og når solsortefløjtet dukked · op fra sommernattens blund · og i solens første stund · imod strålens kærtegn klukked *Tom Kristensen* (32); varslende om solens stråledynger · sænker sig en solsorthan og synger · smeltende af regnens urtidsgrode · længe sine stjernetonen søde *Knud Wiinstedt* (33); · den blå morgen · fuld af fløjtende solsortes · smeltende oder *Otto Gelsted* (34).

Solsorten fløjter: tonerne fylder træet, · og falder som dråber tungt i en dæmrende brønd · prøvende først – nu rinder dens sang som en kilde · på engang brudt frem fra himlen, perlemorsgrøn *Ole Wivel* (35); yndigt blev solsorten ved, · bedårende sød var dens fløjte, · og højere, højere steg · den op til den jublende højde *Harald Herdal* (36). En solsort fløjted i løvet · som aldrig en fløjte lod *Axel Broe* (37); fløjter en solsort i hegnet · er det, som tusinde hegn · lever i lykkelig rytme · under den summende regn *Uffe Hoffmann* (38); stilheden lå i regnens · drivende tågesløb, · dryppede fra en solsorts · sitrende sangernæb *Halfdan Rasmussen* (39).

En solsort midt i larmen · på en tv-antenne, · den gir den hele armen, · en jubel uden ende *Mogens Balslev* (40). Solsorten – · jeg elsker den fugl · på et tag · fjernsynsmast · tidligt om morgenen, sent på aftenen · står den dér og fløjter · så strubehoved og fjer bulner af glæde over solen *Lean Nielsen* (41); fra et heftigt bryst, · af et vildt kaotisk · dyb steg mørk, melodisk, sang om livets lyst *Hans Ahlmann* (42); til strofer så himmelske rene · som

sneens krystaller alene · stiger den bristende lyd. · · I skabelsens evige under · beskæmmende føler vi bunden · solsortens bundløse fryd *Jørgen Emborg* (43). Fortidsfjernt den lyse stemme klinger – · en solsort fylder haven med sin sang · og flagrer bort på nattesorte vinger *Aage Hoffmeyer* (44).

I solsortfløjtes lykkelige tone · er det forgangne og det ufødt fjerne ... · erindret levende ... håndgribeligt og nært *Mogens Lorentzen* (45); mørke tidens håben · løste sig i lyst, · vi ser himlen åben · i en solsorts røst *Hans Ahlmann* (46). Pludselig en solsort gennembyder · de lave grenes blomsterhvide faner, · og da den ser mig, skingrende der lyder · et varselskrig som fra en indianer *Knud Wiinstedt* (47); en solsort klipper · et skrig i skår *Orla Bundgaard Povlsen* (48); katten! katten, · den lede er ude ... · en sort eksplosion · på en stolpe · har meldt det · i lyd, der brisant · slår ind i mit øre · i fræs som en stålsplint, · der flænses i kød. · En sort eksplosion, · der antænder lunter · til syv andre stolper ... · · En solsort · med unger i reden · har sagt det! *Ib Paulsen* (49). Solsorten stemmer oboen: fra poplernes højder · høres en stråleblank lyd ... selve solskinnets fløjter! (a); i løvskovens højder · når solsorten fløjter, · så er det, som fløjtede solskinnets selv (b) *Mogens Lorentzen* (50). Med sit gule næb en solsort pløjede og sang *Holger Rasmussen* (51); – den lille sorte satan · med det blanke instrument *Harald H. Lund* (52); ufortrødent · spidder solsorten · himlen på sin trompet *Viggo Jørgensen* (53); en smægtende fuga fra Faraos strøm, · en libysk og lys klarinet! *L. C. Nielsen* (54).

En solsort fløjter sin længelssang *Børge Houmann* (55). Selv den, der ej i sindet er fornægter, · blir vakt til tvivl af vårens sorte vægter. · Hans fløjte er så sød en melodi, · som fjerne, glemte drømme var deri *Kai Flor* (56). Min haves sorte sanger · har vemod i sin røst, · som blev dens solildssange · til smerte i dens bryst. · Dens sang var viet sødmen · i æblets runde kind, · i kirsebærrets rødmen · og solens gyldne spind *Emil Hørby* (57); fra skovens skygger · en sød melodi · smelter af solsortens · melankoli *Niels Th. Mortensen* (58), solsortfløjt er melankoli · sat i vemodig melodi *Emil Larsen* (59); hvor solsortfløjt kan alt fortætte! · bag Frederiksberg står den linde lyd, · en gammel diset, vemodig fryd! *Fredrik Nygaard* (60), og savnet er kun som den tone · i solsortsang, der gør den så sød *Kai Hoffmann* (61); solsorten fører sin mørke bue · over mit hjerte, som tonende brister *Thorkild Bjørnvig* (24), holder en vej vedlige · til det sted i mit hjerte hvor sommer først føltes *Johannes Smith* (62). En solsort sang sit eget navn · langt borte på en frønnet pæl. · en stor

og ærlig jubel, der · forgyldte mig og dagens sjæl
Harald H. Lund (63).

Solsortens sonore dynk · fløjtede til fyraften ·
oppe fra granernes toppe *Hans Mølbjerg* (64). Der
fløjter en solsort fra en gran. · Vi hørte for længe
siden den søde sorgens sang. · Men stands i den
gyldne aften og hør den endnu engang! *Kai Hoff-
mann* (61); ømt i aftenskær, bedåret, · solsorten
tolker dig vårens under *Johannes V. Jensen* (65);
saligt toner ved solnedgang, · oversanselig ren og
skøn, · solsorthannernes aftensang *Ludvig Hol-
stein* (66).

En dyb fløjtetone · kalder nat og dag sammen. · ·
Og natten sidder · i sit mørke træ · og fløjter ·
gennem solens gule næb *Halfdan Rasmussen* (67).
Aldrig har et lille · flagrende stykke · af det sorte
nattemørke · elsket dagen · med flid som den. · ·
Og aldrig før sang sort · med gult solnæb som den
· uden min egen · mørke nattesjæl *Orla Bund-
gaard Povlsen* (68); stammen, · jordens moderlige
signal, · trykket til dens værn · mørkets sidste
frugt, · solsorten *Viggo Jørgensen* (69).

En solsort synger i aftens sene · sært gyldne skær
mellem sorte grene. · · En solsort synger en gylden
aften · om livets løndom, om ungdomskraften. · ·
Og det er en af de tyste stunder, · du mærker, livet
er evigt under *K. L. Kristensen* (70). Syng mig din
skumringssang · ensomme solsort – · at gråden
kan rinde · og løse min sjæls · tungsindige gåde
Tove Meyer (71).

Lyt da ud i forårsnattens stilhed: · som et ekko,
svøbt i drømmens mildhed, · hører du en sagte
nynnen · som en sværmerisk, lyksalig elskers, ·
der ved nat gentager halvt i søvne · for sig selv de
skælvende, de ømme · ord, som nys er strømmet
fra hans bryst · som et barnegreb i spinkle
strenger, · som et sagte skvulp mod kyst · vugger
tonerne for nattens brise, · hvisker fuglen natte-
tyst sin vise *Ingeborg Buhl* (72).

Broder solsort, sortebrøder! · lille Sankt Domini-
kus! · · Høstens røde bær er borte, · sulte må du,
sang-prælat! · Bjærgsom må du stride · nu ved
vintertide · i din munkesorte · kutte som en dø-
dens sky soldat! *L. C. Nielsen* (73). Solsort!
Svundne somres genganger du, · stumheden selv,
mulden bestandig nær, · i årets faldne løv du
spøger, · flygtende sky, som din egen skygge. · ·
Med sorgens kåbe klædt i de dødes lund · fjæler
du dig ind, blandt grave, kirkegårdsfugl *Johannes
V. Jensen* (74); solsorten hopper · tyk og vinter-
pelset · frysende under · tynde buskes gem *Cai
M. Woel* (75). Den klare, kolde aftenstund – · en
solsort hopper om · og pilker orm, der stritter
mod · at mæske fuglevom. · · Den arme bløde,
blide orm, · der vrikker gennem jord · og harm-

løst lufter enden lidt · i havegangens spor. · · Og
så med ét – en næbesyl · i værgeløse krop – · en
kæmpefugl, der haler til – · og ingen siger stop
Aage Bernisen (76).

Så længe var en solsort · ene i vor have, · en vin-
ters sang, · enstonet, nær, · en livfuld lyd · i sne
og øde kulde ... *Harald Hørdal* (77); en solsort
står som en anden kordegn · og beder vinterens
indgangsbøn *Asger Pedersen* (78).

Hans Ahlmann, Birken og solsorten (79); St. St.
Blicher, Solsorten (80); P. M. Christiansen, Mor-
genhilsen til solsorten (81); Robert Corydon, Sol-
sort i sne (82); Jørgen Emborg, Solsortsang (43),
Solsort i regn (83); Kai Flor, En tidlig morgen, da
solsorten fløjtede (84), Solsorten på kirkegården
(56); Alex Garff, Solsort (85); Uffe Harder, Solsor-
tene synger (86); Hedevig Herlov-Hansen, Solsort
(87); Piet Hein, Solsort i december (88); Kai Hoff-
mann, Solsorten (89), Solsorter (30); Ulf Hoff-
mann, digtsamlingen Til en solsort (1946); Ludvig
Holstein, Solsort (90); Karl Jespersen, Kirkegang
(91); Johannes V. Jensen, Solsorten (92); Jakob
Knudsen, Solsorten (93); Hans P. Lunde, Solsor-
ten (94); Niels Th. Mortensen, Solsort (95); L. C.
Nielsen, Broder solsort (96); Peter Ommerbo, Sol-
sorten (97); Orla Bundgaard Povlsen, Et solsort-
digt (98); Sigfred Pedersen, Solsortsangen (99); J.
Ravn-Jensen, Solsorten (100); Chr. Richardt, Be-
budelse (101); M. Rosing, Solsorterne (102); Vig-
go Stuckenbergs, Påsketid (103); Arnoff Thomsen,
Solsort i tordenvejr (104).

LITTERATUR: (1) 56g 11; (2) 603 32,1948,61;
(3) 51 8/4 1950; (4) 491h 48,52f; (5) 692 17/4
1982; (6) 15b 76; (7) 345e 71; (8) 612d 60; (9) 782g

Solsort på rede. BIOFOTO/K. Boldt.

13,64; (10) 265b 17,20; (11) 531c 128; (12) 695 85f; (13) 16 192; (13a) 614 98; (14) 792; (15) 676 43; (16) 465 96; (17) 910 45; (18) 670h 12; (19) 375c 75; (20) 51; (21) 916 48; (22) 119 168f; (23) 695b 11,58,72; (24) 67b 17,42; (25) 401q 56; (26) 467d 64; (27) 260 1923,233; (28) 360d 51; (29) 18c 18; (30) 345i 9; (31) 840 50; (32) 469 58; (33) 906f 14; (34) 270e 56; (35) Digte. Første Samling 1943,31; (36) 333i 70; (37) 97 29; (38) 346c 15; (39) 708 47; (40) 210 29; (41) 621 137; (42) 5b 27 jf.67f; (43) 195 13; (44) 379 43; (45) 531 22; (46) 5c 118; (47) 906e 35; (48) 697 63; (49) 670c 49; (50) a 571 8; b 571f 8; (51) 711 37; (52) 537g 30; (53) 433d 33; (54) 620b 69; (55) 368c 38; (56) 223 18f; (57) 382 41; (58) 577 80; (59) 505 60; (60) 641c 144; (61) 345g 63,90; (62) 808 15; (63) 537 26; (64) 587 81; (65) 401u 49; (66) 360c 74; (67) 708d 31; (68) 697d 53; (69) 433b 10; (70) 464b 74; (71) 567 23; (72) 109 10; (73) 620f 87; (74) 401n 48; (75) 916f 37; (76) 55d 22; (77) 333c 27; (78) 672 19; (79) 5c 44f; (80) 69b; (81) 134 19; (82) 139g 68f sml. 81f; (83) 195 18f; (84) 223b 59; (85) 269c 60f; (86) 310f 52f; (87) 334 45f; (88) 324 54; (89) 345c 47f; (90) 360f 59-61; (91) 408 36f; (92) 401n 57-59; (93) 455 68f; (94) 540 32; (95) 577b 28; (96) 620f 87-89; (97) 657b 46; (98) 697h 99-101; (99) 676 29; (100) 722 23f; (101) 729g 19; (102) 744 32f; (103) 825e 8-10; (104) 851 9f.

Drossel, *Turdus*

VINDROSSEL, *Turdus iliacus*, vor mindste drosselart, har mørkebrun overside og røde fjer på bagkroppens sider, over øjet en lys streg. Meget sjældent ynglefugl, alm. trækgæst.

SANGDROSSEL, *Turdus philomelos*; oversiden er brun, bugen hvidlig med mørke trekantede pletter. Alm. ynglefugl i skove over hele landet.

RINGDROSSEL, *Turdus torquatus*; hannen er kul-sort og hunnen brun, på brystet har begge køn en stor hvid, halvmåneformet plet. Alm. trækgæst.

MISTELDROSSEL, *Turdus viscivorus*; gråbrun over- og næsten hvid, brunpletlet underside. Få-tallig ynglefugl, dog ret alm. i syd-, midt- og vestjyske nåleskove.

– Danmarks Dyreverden 8, 171-82.

Drossel, fællesgermansk, gammeldansk d.s., oldnordisk þrostr, færøisk trøstur; via tysk fra oldsak-

sisk (800-1200) throsla; beslægtet med det zoologiske slægtsnavn *Turdus* (1). Indgår måske i stednavnene Trosselfald 1683 Laurbjerg s. Randers a. og Drosseltoft 1791-93 Magstrup Sønderjylland (2).

Mikkel Kådbos *nattergal* Ærø 1940 (3), *nattergalens horeunge* SFalster 1884 (4).

MISTELDROSSEL 1852ff (5) æder bl.a. misteltenens bær og enebær, jf. (dobbel) *kramsfugl* 1809ff (6) lån fra oldhøjtysk kranawitu 'enebær'; *snarre(r)* et lydord, *simmersnarre* 1852 (7), *snarredrossel* og *stordrossel* 1875 (8), *dobbeltdrossel* SFalster 1884 (4), *snæra* Bornholm (9).

RINGDROSSEL 1764ff (10), den store plet på forbrystet danner dog ikke en ring; *ringelsort* o. 1700 (11), *ringtrost* 1763 (12), *præstefugl* 1801ff; Anholt, Mors (13) efter fuglens »halskrave«, jf. *ringkrave* 1802 (14), *skjold-*, *månedrossel* 1852ff (15).

SANGDROSSEL: *sangtrost* 1763, *katatrost* Christiansø 1763 (12), *taletrost* 1787 (16), *syngedrossel* 1796 (17), *bøgdrossel*, *grådrossel* og *kramsfugl* 1852ff (18), *drossling* Tureby (19).

VINDROSSEL o. 1700ff fra tysk, skal holde meget af druer (17), *røddrossel* 1852ff; SLangeland (20), *skåning* 1852 (21) den kommer trækkende fra bl.a. Skåne; *sakker* Sundeved o. 1900 (22) = sjagger?

Færøerne: reyðbrystingur.

LITTERATUR: (1) 626 70; (2) 156 4,396 og 18.1, 75; (3) 388; (4) 160 1904/30:883; (5) 451 125; (6) 439d 2,204; (7) 451 125; (8) 451b 213; (9) 785 211; (10) 659 17, 1085; 451 132; (11) 434 3,602; (12) 693b 1,627; (13) 389 1801.4,53f; 769 12; 804 1,100; (14) 936 54; (15) 451 132; 756 6,439; 161 1064; (16) 651 136; (17) 659 27, 21; 219 8,1007; (18) 451 128; 756 6,437; 683b 173; (19) 169

Drosselunger af Sikker Hansen i Hans Hvass: Byens Dyreliv, 1940.

